

คุณภาพชีวิตการทำงานของครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่

สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

นางสาวพรพรรณ โยธาทรรณ*

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร (2) เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ อายุ ประสบการณ์ทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร จำนวน 134 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามคุณภาพชีวิตการทำงานของครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Stand deviation) การทดสอบที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) และการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe)

ผลการวิจัยพบว่า

1. คุณภาพชีวิตการทำงานของครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดและระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ อายุ ประสบการณ์ทำงาน มีดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ที่มีเพศแตกต่างกัน พบว่า ใน

ด้านสภาพทำงานที่ปลอดภัยไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยภาพรวม และรายด้าน ได้แก่ ด้านผลตอบแทนที่ยุติธรรมและเพียงพอ ด้านการพัฒนาศักยภาพของผู้ปฏิบัติงาน ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคง ด้านการบูรณาการด้านสังคมหรือสังคมสัมพันธ์ ด้านลักษณะการบริหารงาน ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน และด้านความภาคภูมิใจในองค์กร

*นักศึกษานิเทศศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ที่มีอายุแตกต่างกัน พบว่าโดยภาพรวม และรายด้านไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : คุณภาพชีวิตการทำงาน, ครู โรงเรียนประถมศึกษา

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เมื่อองค์กรเกิดขึ้นก็มีความจำเป็นที่จะต้องมีการบริหารจัดการเพื่อให้องค์กรบรรลุเป้าหมายที่กำหนด หลักการของการบริหารหรือการจัดการองค์กรมีขึ้นมานานแล้ว พร้อมกับเรื่องของการบริหาร หลักการเหล่านี้ได้มีพัฒนาการตามการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น(รัตน กาญจนพันธุ์, 2557, หน้า 1) จากคำกล่าวของ Deming ที่ว่า “ไม่มีองค์กรใดสามารถประสบความสำเร็จได้ถ้าไม่มีคนดี” ทรัพยากรมนุษย์จึงเป็นเพียงวิธีการเดียวที่คู่แข่งไม่สามารถเลียนแบบและเป็นเพียงสิ่งเดียวที่สามารถสร้างผลผลิตที่มีคุณภาพมากกว่าการเอาสิ่งต่างๆมารวมกัน (ศิริพงษ์ เสาภาชน, 2557, หน้า 69) ทีมงาน คือ บุคคลกลุ่มเล็กๆ ที่มีทักษะในการทำงานร่วมกันยอมรับจุดประสงค์ร่วมกัน กำหนดเป้าหมายการปฏิบัติและดำเนินการให้ตนเองเข้าไปมีส่วนรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงาน(ศิริพงษ์ เสาภาชน, 2557, หน้า 72)

คุณภาพชีวิตการทำงานเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญและมีความสัมพันธ์กับการทำงานของทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรต่างๆ เป็นอย่างมาก ดังที่ บุญแสง ชีระภากร (2533, หน้า 6) กล่าวว่า คุณภาพชีวิตการทำงานว่า หมายถึง ความรู้สึกพึงพอใจที่แตกต่างกันออกไปตามมิติการรับรู้ของแต่ละบุคคลเพราะต่างมีพื้นฐาน ภูมิหลังลักษณะอื่นๆ ที่เป็นลักษณะเฉพาะตัว บางคนอาจสนใจที่เนื้อหาของงาน บางคนสนใจสภาพแวดล้อมและค่าตอบแทน บางคนเน้นในเรื่องความก้าวหน้าในอนาคต และลักษณะอื่นที่แตกต่างกันออกไปมากมาย นอกจากนี้การที่จะประเมินค่าบุคคลใดมีคุณภาพชีวิตการทำงานเป็นอย่างไรนั้น ฮิวส์และคัมมิงส์ (Huse and Cummings, 1985, p. 35) องค์กรประกอบของคุณภาพชีวิตมี 8 ด้าน คือ (1) ด้านผลตอบแทนที่ยุติธรรมและเพียงพอ (2) ด้านสภาพทำงานที่ปลอดภัยไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (3) ด้านการพัฒนาศักยภาพของผู้ปฏิบัติงาน (4) ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคง (5) ด้านการบูรณาการด้านสังคมหรือสังคมสัมพันธ์ (6) ด้านลักษณะการบริหารงาน (7) ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตกับการ ทำงาน (8) ด้านความภาคภูมิใจในองค์กร ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 8 ประการเป็นสิ่งที่แต่ละบุคคลให้ความสำคัญและมีผลต่อความสำเร็จของงาน

ครูเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาประเทศตามนโยบายของรัฐบาลไปสู่ไทยแลนด์ 4.0 ด้วยพื้นฐานอาชีพของครู คือ สามารถผลิตคนที่มีคุณภาพในการพัฒนาประเทศ ดังนั้น จึงได้กำหนดการปฏิรูปการศึกษา

ไว้ในรัฐธรรมนูญด้วย แต่ในขณะเดียวกันครูประสบปัญหาค่อนข้างหนักเกี่ยวกับภาระหนี้สิน ซึ่งกลุ่มอาชีพครูมีจำนวนกว่า 9 แสนราย ในจำนวนนี้เป็นหนี้ธนาคารออมสินกว่า 4 แสนราย และเป็นกลุ่มอาชีพที่มีการะดัดส่วนหนี้สูงที่สุด รัฐบาลจึงเห็นว่าขวัญกำลังใจของครูในการสอนนักเรียนเป็นเรื่องใหญ่ (บัลลังก์ โรหิตเสถียร, <http://www.moe.go.th/websm/2016/sep/381.htm>,/ความร่วมมือโครงการลดภาระหนี้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา)

ดังนั้น คุณภาพชีวิตการทำงาน จึงเป็นเรื่องที่มีผลกระทบโดยตรงต่อครู เป็นอย่างมาก ซึ่งถ้าหากเกิดสภาพปัญหาคุณภาพชีวิตการทำงานที่ไม่ได้มาตรฐาน มีรายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพในสภาพวิกฤตทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน เมื่อเปรียบเทียบด้านค่าตอบแทน สวัสดิการที่ได้รับ และความมั่นคงก้าวหน้าในอาชีพกับค่าครองชีพที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ ผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้เกี่ยวข้องจึงมีความสนใจที่จะศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ อายุ ประสบการณ์ทำงาน

สมมติฐานการวิจัย

1. ครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ที่มีเพศแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตการทำงานแตกต่างกัน
2. ครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ที่มีอายุแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตการทำงานแตกต่างกัน
3. ครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตการทำงานแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา
การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร
2. ขอบเขตด้านตัวแปร
 - 2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ คุณภาพชีวิตการทำงานของคน มี 8 ด้าน ได้แก่ ด้านผลตอบแทนที่ยุติธรรมและเพียงพอ ด้านสภาพทำงานที่ปลอดภัยไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ด้านการพัฒนาศักยภาพของผู้ปฏิบัติงาน ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคง ด้านการบูรณาการด้านสังคมหรือสังคมสัมพันธ์ ด้านลักษณะการบริหารงาน ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน ด้านความภาคภูมิใจในองค์กร

3. ขอบเขตด้านประชากร

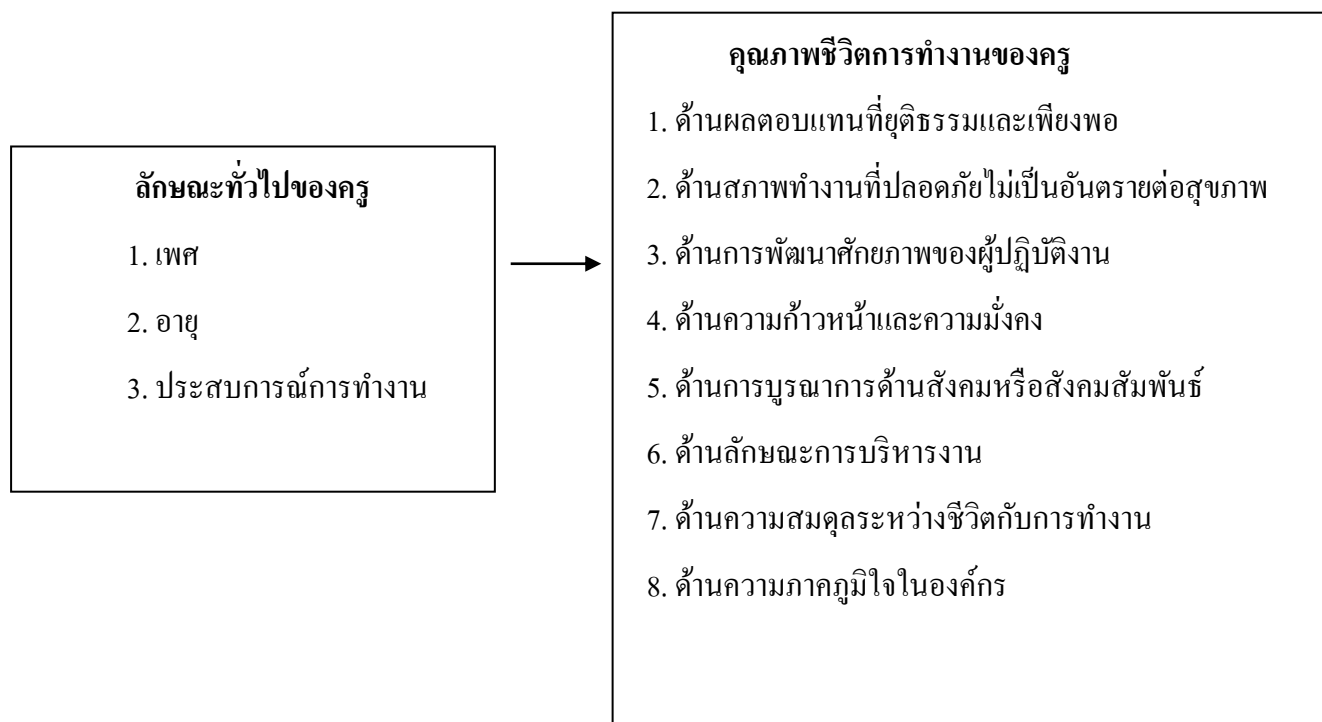
ประชากรที่ศึกษาครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 202 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random Sampling) ตามเกณฑ์ตารางกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcir & Morgan, 1970. อ้างถึงใน สรุศักดิ์ อมรรัตน์ศักดิ์และคณะ, 2559, หน้า 101) จำนวน 134 คน

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา คือ ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา ระหว่างเดือนเมษายน ถึงเดือนมิถุนายน 2560

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ตัวแปรอิสระ
(Independent Variables)

ตัวแปรตาม
(Dependent Variable)

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษาครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 202 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random Sampling) ตามเกณฑ์ตารางกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcir & Morgan, 1970. อ้างถึงใน สรุศักดิ์อมรรตน์ศักดิ์และคณะ, 2559, หน้า 101) จำนวน 134 คน ดังตาราง ดังนี้

โรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่	ประชากร(คน)	กลุ่มตัวอย่าง(คน)
โรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา	120	80
โรงเรียนวัดสะแกงาม	82	54
รวม	202	134

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายปิด จำนวน 40 ข้อ 8 ด้าน ได้แก่ ด้านผลตอบแทนที่ยุติธรรมและเพียงพอ ด้านสภาพทำงานที่ปลอดภัยไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ด้านการพัฒนาศักยภาพของผู้ปฏิบัติงาน ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคง ด้านการบูรณาการด้านสังคมหรือสังคมสัมพันธ์ ด้านลักษณะการบริหารงาน ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงานและด้านความภาคภูมิใจในองค์กรที่มีคำตอบให้เลือกแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาตอบแบบสอบถาม โดยขอความอนุเคราะห์ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร เพื่อแจกแบบสอบถามและเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 1 – 15 พฤษภาคม พ.ศ.2560 โดยแจกแบบสอบถามจำนวน 134 ฉบับ ได้คืน 134 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 100

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์คุณภาพชีวิตการทำงานของครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน

คุณภาพชีวิตการทำงานของครูโรงเรียนประถมศึกษา				
ขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
1. ด้านผลตอบแทนที่ยุติธรรมและเพียงพอ	4.31	.62	มาก	
2. ด้านสภาพงานที่ปลอดภัยไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ	4.34	.60	มาก	
3. ด้านการพัฒนาศักยภาพของผู้ปฏิบัติงาน	4.46	.47	มาก	
4. ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคง	4.35	.48	มาก	
5. ด้านการบูรณาการด้านสังคมหรือสังคมสัมพันธ์	4.44	.58	มาก	
6. ด้านลักษณะการบริหารงาน	4.46	.59	มาก	
7. ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน	4.27	.59	มาก	
8. ด้านความภาคภูมิใจในองค์กร	4.33	.61	มาก	
ภาพรวม	4.37	.46	มาก	

จากตาราง 1 พบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.37$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนาศักยภาพของผู้ปฏิบัติงานและด้านลักษณะการบริหารงาน ($\bar{X} = 4.46$) ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคง ($\bar{X} = 4.35$) ด้านสภาพงานที่ปลอดภัยไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ($\bar{X} = 4.34$) ด้านความภาคภูมิใจในองค์กร ($\bar{X} = 4.33$) ด้านผลตอบแทนที่ยุติธรรมและเพียงพอ ($\bar{X} = 4.31$) และด้านความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน ($\bar{X} = 4.27$) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน โดยการทดสอบสมมติฐานที่วางไว้

2.1 การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ โดยการทดสอบที (t - test)

ตารางที่ 2 ผลการทดสอบสมมติฐานที่ว่า “ครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ที่มีเพศแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตการทำงานแตกต่างกัน”

คุณภาพชีวิตในการทำงาน	เพศชาย		เพศหญิง		t	sig
	X	S.D.	X	S.D.		
1. ผลตอบแทนที่ยุติธรรมและเพียงพอ	4.24	.49	4.34	.66	-.772	.442
2. สภาพทำงานที่ปลอดภัยไม่ เป็นอันตรายต่อสุขภาพ	4.19	.40	4.39	.60	-2.110	.038*
3. การพัฒนาศักยภาพของผู้ปฏิบัติงาน	4.45	.38	4.46	.50	-.107	.915
4. ความก้าวหน้าและความมั่นคง	4.29	.36	4.37	.51	-.933	.354
5. การบูรณาการด้านสังคมหรือสังคมสัมพันธ์	4.37	.56	4.47	.59	-.824	.412
6. ลักษณะการบริหารงาน	4.44	.57	4.48	.59	-.703	.483
7. ความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน	4.27	.52	4.27	.62	.011	.991
8. ความภาคภูมิใจในองค์กร	4.38	.45	4.31	.65	.741	.461
ภาพรวม	4.33	.32	4.38	.50	-.798	.427

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า ครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ที่มีเพศแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตการทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายด้านในสภาพทำงานที่ปลอดภัยไม่อันตรายต่อสุขภาพ ส่วนผลตอบแทนที่ยุติธรรมและเพียงพอ การพัฒนาศักยภาพของผู้ปฏิบัติงาน ความก้าวหน้าและความมั่นคง การบูรณาการด้านสังคมหรือสังคมสัมพันธ์ ลักษณะการบริหารงาน ความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน ความภาคภูมิใจในองค์กรและภาพรวม ไม่พบความแตกต่าง

2.2 การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance)

ตารางที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐานที่ว่า “ครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ที่มีอายุแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตการทำงานแตกต่างกัน”

ด้าน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้าน1 ผลตอบแทนที่ยุติธรรม และเพียงพอ	ระหว่างกลุ่ม	1.910	4	.477	1.249	.294
	ภายในกลุ่ม	49.320	129	.382		
	ภาพรวม	51.230	133			
ด้าน 2 สภาพทำงานที่ปลอดภัย ไม่เป็นอันตรายต่อ สุขภาพ	ระหว่างกลุ่ม	1.301	4	.325	1.041	.389
	ภายในกลุ่ม	40.301	129	.312		
	ภาพรวม	41.602	133			
ด้าน 3 การพัฒนาศักยภาพ ของผู้ปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	.979	4	.245	1.115	.352
	ภายในกลุ่ม	28.319	129	.220		
	ภาพรวม	29.298	133			
ด้าน 4 ความก้าวหน้าและ ความมั่นคง	ระหว่างกลุ่ม	.329	4	.082	.352	.842
	ภายในกลุ่ม	30.145	129	.234		
	ภาพรวม	30.474	133			
ด้าน 5 การบูรณาการด้าน สังคมหรือ สังคมสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	.293	4	.073	.214	.930
	ภายในกลุ่ม	44.193	129	.343		
	ภาพรวม	44.486	133			
ด้าน 6 ลักษณะการ บริหารงาน	ระหว่างกลุ่ม	1.313	4	.328	.927	.451
	ภายในกลุ่ม	45.709	129	.354		
	ภาพรวม	47.022	133			
ด้าน 7 ความสมดุลระหว่าง ชีวิตกับการทำงาน	ระหว่างกลุ่ม	1.313	4	.328	.927	.451
	ภายในกลุ่ม	45.709	129	.354		
	ภาพรวม	47.022	133			
ด้าน 8 ความภาคภูมิใจใน องค์กร	ระหว่างกลุ่ม	.979	4	.245	.657	.623
	ภายในกลุ่ม	48.035	129	.372		
	ภาพรวม	49.014	133			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	.597	4	.149	.674	.612
	ภายในกลุ่ม	28.569	129	.221		
	ภาพรวม	29.165	133			

จากตาราง 3 พบว่า ครูที่อายุแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตการทำงานของครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านผลตอบแทนที่อยู่ดิฐธรรมและเพียงพอ ด้านสภาพทำงานที่ปลอดภัยไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ด้านการพัฒนาศักยภาพของผู้ปฏิบัติงาน ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคง ด้านการบูรณาการด้านสังคมหรือสังคมสัมพันธ์ ด้านลักษณะการบริหารงาน ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงานและด้านความภาคภูมิใจในองค์กร ไม่พบความแตกต่าง

2.3 การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance)

ตาราง 4 ผลการทดสอบสมมติฐานที่ว่า “ครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตการทำงานแตกต่างกัน”

ด้าน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้าน1 ผลตอบแทนที่อยู่ดิฐธรรมและเพียงพอ	ระหว่างกลุ่ม	1.867	4	.467	1.220	.306
	ภายในกลุ่ม	49.363	129	.383		
	ภาพรวม	51.230	133			
ด้าน 2 สภาพทำงานที่ปลอดภัยเป็นอันตรายต่อ สุขภาพ	ระหว่างกลุ่ม	1.234	4	.308	.986	.418
	ภายในกลุ่ม	40.369	129	.313		
	ภาพรวม	41.602	133			
ด้าน 3 การพัฒนาศักยภาพของผู้ปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	.668	4	.167	.752	.558
	ภายในกลุ่ม	28.630	129	.222		
	ภาพรวม	29.298	133			
ด้าน 4 ความก้าวหน้าและความมั่นคง	ระหว่างกลุ่ม	.325	4	.081	.347	.845
	ภายในกลุ่ม	30.150	129	.234		
	ภาพรวม	30.474	133			
ด้าน 5 การบูรณาการด้านสังคมหรือสังคมสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	.495	4	.124	.363	.835
	ภายในกลุ่ม	43.991	129	.341		
	ภาพรวม	44.486	133			

ด้าน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้าน 6 ลักษณะการบริหารงาน	ระหว่างกลุ่ม	.118	4			
	ภายในกลุ่ม	46.904	129	.029	.081	.988
	ภาพรวม	47.022	133	.364		
ด้าน 7 ความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน	ระหว่างกลุ่ม	.118	4			
	ภายในกลุ่ม	46.904	129	.029	.081	.988
	ภาพรวม	47.022	133	.364		
ด้าน 8 ความภาคภูมิใจในองค์กร	ระหว่างกลุ่ม	.725	4			
	ภายในกลุ่ม	48.288	129	.181	.484	.747
	ภาพรวม	49.014	133	.374		
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	.323	4			
	ภายในกลุ่ม	28.842	129	.081	.362	.835
	ภาพรวม	29.165	133	.224		

จากตาราง 13 พบว่า ครูที่อายุแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตการทำงานของครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านผลตอบแทนที่ยุติธรรมและเพียงพอ ด้านสภาพทำงานที่ปลอดภัยไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ด้านการพัฒนาศักยภาพของผู้ปฏิบัติงาน ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคง ด้านการบูรณาการด้านสังคมหรือสังคมสัมพันธ์ ด้านลักษณะการบริหารงาน ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงานและด้านความภาคภูมิใจในองค์กร ไม่พบความแตกต่าง

สรุปผลการวิจัย

1. ลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง 134 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยครูที่มีอายุ 25 - 35 ปี มากที่สุด รองลงมาได้แก่ครูที่มีอายุ 36 - 45 ปี และครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 5- 10 มากที่สุด
2. คุณภาพชีวิตการทำงานของครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดและระดับมาก
3. ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ อายุ ประสบการณ์ทำงาน ดังนี้

3.1 ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ที่มีเพศแตกต่างกัน พบว่า ในด้านสภาพทำงานที่ปลอดภัย ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยภาพรวม และรายด้าน ได้แก่ ด้านผลตอบแทนที่ยุติธรรมและเพียงพอ ด้านการพัฒนาศักยภาพของผู้ปฏิบัติงาน ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคง ด้านการบูรณาการด้านสังคมหรือสังคมสัมพันธ์ ด้านลักษณะการบริหารงาน ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน และด้านความภาคภูมิใจในองค์กร ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ที่มีอายุแตกต่างกัน พบว่าโดยภาพรวม และรายด้านไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตการทำงานของครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร พบประเด็นที่น่าสนใจ ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับ มาก เนื่องจากครูมีความพึงพอใจในการทำงานและกระตือรือร้นในการทำงาน อันส่งผลดีต่อตนเองและองค์กร โดยทำให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุชาณุช พันธ์นิยะ (2554) ศึกษาเรื่อง บรรยากาศองค์กรที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครู ผลการศึกษา พบว่า ระดับความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อบรรยากาศองค์กรของโรงเรียนอยู่ในระดับมากทุกด้าน ระดับความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. ผลจากการวิจัยพบว่า ครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ที่มีเพศแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตการทำงานแตกต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านในสภาพทำงานที่ปลอดภัยไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เนื่องจากสภาพงานที่ปลอดภัยมีผลต่อการทำงานของครูเพศชายและเพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กนกวรรณ มีปลั่ง (2548) ศึกษาการรับรู้บรรยากาศองค์กรที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่ พบว่า พนักงานที่มีลักษณะทางบุคคลด้านอายุ หน่วยงานที่สังกัด อายุการทำงานและรายได้ที่แตกต่างกัน มีคุณภาพชีวิตการทำงานที่แตกต่างกัน

3. ผลจากการวิจัยพบว่า ครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ที่มีอายุแตกต่างกันโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะอายุไม่ได้บ่งบอกว่าอายุมากหรือน้อยจะมีคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ดีกว่ากัน ซึ่ง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กนกวรรณ มีปลั่ง (2548) ศึกษาการรับรู้บรรยากาศองค์กรที่มีผลต่อคุณภาพ ชีวิตการทำงานของพนักงานบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่ พบว่า การรับรู้ บรรยากาศองค์กรกับคุณภาพชีวิตทำงานอยู่ในระดับปานกลาง ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้บรรยากาศ องค์กรกับคุณภาพชีวิตการทำงานมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก พนักงานที่มีลักษณะทางบุคลิกทางด้านเพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา และระดับตำแหน่งงานที่แตกต่างกัน มีคุณภาพชีวิตการทำงานไม่แตกต่างกัน

4. ผลจากการวิจัยพบว่า ครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์การทำงานไม่แตกต่าง โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทาง สถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประสบการณ์การทำงานไม่ได้บ่งบอกว่าประสบการณ์มากหรือประสบการณ์ น้อยจะมีคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ดีกว่ากัน ทั้งนี้อาจจะขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย เช่น รสนิยม การใช้ ชีวิต พื้นฐานครอบครัว เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ สุภารัตน์ น้ำใจดี (2548) ศึกษาคุณภาพ ชีวิตและปัญหาในการทำงานที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในการทำงาน และแนวโน้มพฤติกรรมการลาออก ของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต พบว่า เพศและอายุที่แตกต่างกันมีความพึงพอใจในการทำงานที่ แตกต่างกัน โดยบุคลากรที่เป็นเพศชายและมีอายุมากกว่าจะมีความพึงพอใจในการทำงานมากกว่า ส่วนการ จำแนกในด้านสถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ ตำแหน่งงาน และอายุการทำงาน พบว่ามีความพึง พพอใจในการทำงานไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอจากสิ่งที่ได้จางานวิจัย

1.1 ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน อยู่ในระดับมากแต่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เมื่อ เปรียบเทียบกับรายด้านอื่นๆ ซึ่งหากจะจัดสัดส่วนความสมดุลระหว่างการทำงานกับชีวิตส่วนตัวเพื่อให้มี เวลาพักผ่อนเป็นของตนเอง โดยจะต้องจัดสรรบทบาทให้สมดุล ที่มีความเหมาะสมระหว่างการใช้เวลาว่าง ของตนเอง ครอบครัวและการทำงาน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของครู โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตอื่น ในอำเภออื่น หรือ จังหวัดอื่น

2.2 อาจศึกษาตัวแปรอื่นๆ ที่คาดว่าจะป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดคุณภาพชีวิตการทำงานของครู

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ มีปลั่ง. (2548). การรับรู้บรรยากาศองค์การที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของ
พนักงานบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่. วิทยานิพนธ์. บธ.ม.
(การจัดการ) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น. ถ่ายเอกสาร.
- บุญแสง ชีระภากร. (2533). การปรับปรุงคุณภาพชีวิตการทำงาน. จุลสารพัฒนา
ข้าราชการ. ปีที่ 9 (ฉบับที่ 1) .
- บัลลังก์ โรหิตเสถียร. (2559). ความร่วมมือโครงการลดภาระหนี้ข้าราชการครูและบุคลากร
ทางการศึกษา. ค้นเมื่อ 4 เมษายน 2560, จาก<http://www.moe.go.th/websm/2016/sep/381.htm/>
- รัตนา กาญจนพันธุ์. (2557). การบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: มิตรภาพการพิมพ์
และสตีวดีโอ.
- ศิริพงษ์ เสาภายน. (2557). การจัดการและการควบคุมคุณภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพมหานคร : มิตรภาพการพิมพ์และสตีวดีโอ.
- สุชาณุช พันชนิยะ. (2554). บรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของข้า
ราชการครู. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
มหิดล.
- สุรศักดิ์ อมรรัตน์ศักดิ์และคณะ. (2559). ระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3 : ศูนย์
ส่งเสริมวิชาการ.
- สุภารัตน์ น้ำใจดี. (2548). คุณภาพชีวิตและปัญหาในการทำงานที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจใน
การทำงาน และแนวโน้มพฤติกรรมการลาออกของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. สาร
นิพนธ์ บธ.ม. (การจัดการ). กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่าย
เอกสาร.
- Huse,E.F., & Cummings,T.G. (1985). Organization development and change.St.Paul, Mn:
West Publishing.